

Souhrnná zpráva o rozhodnutí Komise**ze dne 25. července 2013****týkajícím se řízení podle článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie a článku 53 Dohody o EHP****(Věc COMP/39.847/E-BOOKS)***(oznámeno pod číslem C(2013) 4750)***(Pouze anglické znění je závazné)****(Text s významem pro EHP)***(2013/C 378/14)*

Dne 25. července 2013 přijala Komise rozhodnutí týkající se řízení podle článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie a článku 53 Dohody o EHP. V souladu s ustanoveními článku 30 nařízení Rady (ES) č. 1/2003⁽¹⁾ Komise tímto zveřejňuje jména stran a hlavní obsah rozhodnutí včetně všech uložených sankcí, přičemž přihlíží k oprávněnému zájmu podniků na ochraně jejich obchodního tajemství.

1. ÚVOD

- (1) Toto rozhodnutí je určeno podnikům Penguin Random House Limited (dříve The Penguin Publishing Company Limited) a Penguin Group (USA), LLC (dříve Penguin Group (USA), Inc.) (společně jen „Penguin“) (2). Rozhodnutí se týká jednání podniku Penguin v souvislosti s jeho účastí na možném jednání ve vzájemné shodě, pokud jde o prodej elektronických knih spotřebitelům.

2. POSTUP

- (2) Dne 1. prosince 2011 Komise zahájila řízení proti podniku Apple Inc. („Apple“), jakož i proti podnikům Hachette Livre SA („Hachette“), HarperCollins Publishers Limited a HarperCollins Publishers L.L.C. (společně „HarperCollins“), Georg von Holtzbrinck GmbH & Co. KG a Verlagsgruppe Georg von Holtzbrinck GmbH (společně „Holtzbrinck/Macmillan“), Simon & Schuster, Inc., Simon & Schuster (UK) Ltd a Simon & Schuster Digital Sales Inc. (společně „Simon & Schuster“) (dále společně označovány jako „čtyři vydavatelství“) a podniku Penguin (dále společně označovány jako „pět vydavatelství“), a to v souvislosti s předběžnými výhradami, které se týkaly možného jednání těchto podniků ve vzájemné shodě s cílem zvýšit v EHP maloobchodní ceny. Dne 12. prosince 2012 přijala Komise rozhodnutí podle článku 9 nařízení (ES) č. 1/2003 určené čtyřem vydavatelstvím a podniku Apple (dále jen „rozhodnutí ze dne 12. prosince 2012“). Uvedeným rozhodnutím byly závazky, jež čtyři vydavatelství a podnik

Apple nabídly, prohlášeny za závazné a řízení bylo ohledně těchto subjektů ukončeno. Podnik Penguin nebyl adresátem uvedeného rozhodnutí, neboť v té době nenabídl závazky. Nicméně na začátku letošního roku se podnik Penguin rozhodl závazky formálně nabídnout.

- (3) Dne 1. března 2013 Komise schválila předběžné posouzení určené podniku Penguin.
- (4) Dne 16. dubna 2013 podnik Penguin předložil závazky, kterými reaguje na výhrady uvedené v předběžném hodnocení (dále jen „závazky“).
- (5) Dne 19. dubna 2013 bylo v Úředním věstníku zveřejněno sdělení podle čl. 27 odst. 4, jímž byly třetí strany vyzvány, aby do jednoho měsíce od zveřejnění předložily k závazkům svá vyjádření (tzv. „tržní test“).
- (6) Dne 23. května 2013 Komise informovala podnik Penguin o jednom vyjádření obdrženém od zúčastněné třetí strany v průběhu tržního testu.
- (7) Dne 28. června 2013 poradní výbor schválil návrh rozhodnutí založeného na článku 9 nařízení (ES) č. 1/2003. Dne 28. června 2013 vydal svou závěrečnou zprávu úředník pro slyšení.

3. VÝHRADY VYJÁDŘENÉ V PŘEDBĚŽNÉM POSOUZENÍ

Smlouvy o obchodním zastoupení, jež v USA a EHP uzavřelo jednotlivých pět vydavatelství a podnik Apple

- (8) V souladu s předběžným posouzením určeným čtyřem vydavatelstvím vyjádřila Komise v předběžném posouzení

(1) Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1.

(2) Dne 1. července 2013 byla dokončena transakce, jejímž výsledkem bylo vytvoření společného podniku nazývaného Penguin Random House. V důsledku toho se podnik Penguin Group (USA), Inc. přejmenoval na Penguin Group (USA), LLC a podnik The Penguin Publishing Company Limited se přejmenoval na Penguin Random House Limited. Podnik Penguin Group (divize podniku Pearson plc) přestal existovat a aktiva související s vydavatelskou činností podniku Dorling Kindersley Holding Limited byla převedena na podnik Penguin Random House Limited nebo jeho dceřiné společnosti (nad nimiž podnik Penguin Random House Limited vykonává rozhodující vliv).

určeném podniku Penguin předběžný názor, že nejpozději v roce 2008 si přinejmenším pět vydavatelství navzájem sdělilo obavy ohledně maloobchodních cen elektronických knih, jež na úrovni cen velkoobchodních či dokonce pod touto úrovní stanovoval podnik Amazon, provozovatel velké maloobchodní platformy on-line. Komise zastává předběžný názor, že nejpozději v prosinci 2009 každé z pěti vydavatelství navázalo přímé či nepřímé kontakty (prostřednictvím podniku Apple), jejichž cílem bylo v EHP buď zvýšit maloobchodní ceny elektronických knih nad úroveň nabízenou podnikem Amazon (jak tomu bylo ve Spojeném království), nebo zabránit stanovení těchto cen vůbec (v případě Francie a Německa). V zájmu splnění tohoto cíle pět vydavatelství spolu s podnikem Apple hodlalo společně přejít při prodeji elektronických knih z velkoobchodního modelu (v němž maloobchodní ceny určuje maloobchodník) na model obchodního zastoupení (v němž maloobchodní ceny určuje vydavatelství); stát se tak mělo v globálním měřítku, za stejných hlavních podmínek stanovení cen a nejprve s podnikem Apple a následně s podnikem Amazon a dalšími maloobchodníky.

- (9) Komise v předběžném posouzení dospěla k předběžnému stanovisku, že pro účely tohoto společného přechodu na jiný model každé z pěti vydavatelství mezi sebou navzájem či podniku Apple zpřístupnilo určité údaje nebo tyto údaje od ostatních z pěti vydavatelství a/nebo od podniku Apple získalo; tyto údaje se týkaly budoucích záměrů pěti vydavatelství ohledně: i) toho, zda uzavřít s podnikem Apple smlouvu o obchodním zastoupení v USA, a ii) hlavních podmínek, za nichž by každé z pěti vydavatelství takovou dohodu o obchodním zastoupení s podnikem Apple v USA uzavřelo, včetně doložky nejvyšších výhod ohledně maloobchodních cen, tarifů maximálních maloobchodních cen a výše provize pro podnik Apple. Podle doložky nejvyšších výhod ohledně maloobchodních cen mělo každé z pěti vydavatelství na platformě „iBookstore“ podniku Apple uzpůsobovat své ceny elektronických titulů případným nižším cenám, za něž tytéž tituly nabízejí jiní maloobchodníci distribuující on-line. Ve spojení s ostatními hlavními podmínkami stanovování cen by tato doložka snižovala příjmy vydavatelství, pokud by jiní maloobchodníci nadále nabízeli elektronické knihy za ceny, jež byly v daném okamžiku na trhu obvyklé. Komise vyvodila předběžný závěr, že s ohledem na finanční důsledky, jež z této doložky nejvyšších výhod ohledně maloobchodních cen pro vydavatelství plynuly, měla tato doložka povahu společného „nátlakového prostředku“. Každé z pěti vydavatelství bylo s to přimět podnik Amazon, aby buď akceptoval přechod na model obchodního zastoupení, nebo aby riskoval, že mu bude odepřen přístup k elektronickým knihám jednotlivých pěti vydavatelství; tento závěr vychází z předpokladu, že všech pět vydavatelství sledovalo během téhož období tytéž záměry a že podnik Amazon by nemohl úspěšně čelit situaci, kdy by mu byl současně odepřen přístup byt jen k části katalogů elektronických knih jednotlivých pěti vydavatelství.

- (10) Komise ve svém předběžném posouzení vyjádřila předběžné stanovisko, že cílem podniku Apple bylo nalézt způsob, jak dosáhnout téže úrovně maloobchodních cen

jako podnik Amazon, avšak nadále realizovat svou požadovanou marži. Podnik Apple musel vědět, že tohoto cíle i cíle jednotlivých pěti vydavatelství, pokud jde o navýšení maloobchodních cen nad úroveň stanovenou podnikem Amazon (nebo zamezení tomu, aby podnik Amazon zavedl ceny nižší), bylo možno dosáhnout, pokud by on sám: i) vyslyšel návrh alespoň některých z pěti vydavatelství vydavatelství, aby vstoupil na trh s prodejem elektronických knih v rámci modelu obchodního zastoupení a nikoli modelu velkoobchodního, a ii) informoval jednotlivých pět vydavatelství, zda přinejmenším některá ostatní z pěti vydavatelství uzavírají s podnikem Apple v USA smlouvu o obchodním zastoupení s týmiž hlavními podmínkami.

Ustanovení čl. 101 odst. 1 a 3 SFEU a čl. 53 odst. 1 a 3 Dohody o EHP

- (11) Komise dospěla k předběžnému stanovisku, že společný přechod z velkoobchodního modelu prodeje elektronických knih na model obchodního zastoupení, v rámci něž by hlavní podmínky stanovování cen byly celkově totožné, představuje jednání ve vzájemné shodě, jehož cílem je zvýšit maloobchodní ceny elektronických knih v EHP, nebo zamezit tomu, aby se ceny elektronických knih v EHP snížily.
- (12) Je pravděpodobné, že toto jednání pěti vydavatelství a podniku Apple ve vzájemné shodě výrazně ovlivňuje obchod mezi členskými státy ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU a čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP.
- (13) Komise dále vyjádřila předběžný názor, že v posuzovaném případě se nepoužijí ustanovení čl. 101 odst. 3 SFEU a čl. 53 odst. 3 Dohody o EHP, neboť nejsou splněny kumulativní podmínky uvedených ustanovení.
- (14) Výhrady, jež Komise ve svém předběžném posouzení vyjádřila, se netýkají legitimního využití modelu obchodního zastoupení při prodeji elektronických knih. Podnik Penguin má nadále možnost uzavírat smlouvy o obchodním zastoupení v souladu se závazky, pokud takové smlouvy a jejich ustanovení nebudou porušovat právní předpisy Unie v oblasti hospodářské soutěže.
- (15) Předběžným posouzením navíc nebyla dotčena případná ustanovení vnitrostátního práva, jež vydavatelstvím umožňují stanovovat maloobchodní ceny elektronických knih podle vlastního uvážení (předpisy o stanovování cen pro další prodej).

4. ZÁVAZKY A TRŽNÍ TEST

- (16) Podnik Penguin nesouhlasí s předběžným posouzením Komise ze dne 1. března 2013. Nicméně v reakci na výhrady Komise vyjádřené v předběžném posouzení nabídl podnik Penguin dne 16. dubna 2013 závazky, které jsou

v podstatě stejné jako závazky, které již byly předloženy čtyřmi vydavatelstvími a rozhodnutím Komise ze dne 12. prosince 2012 prohlášený pro čtyři vydavatelství za závazné.

- (17) Předmětem závazků, jež podnik Penguin nabídl, je především následující:
- (18) Pokud podnik Apple dosud neukončil smlouvy o obchodním zastoupení uzavřené s podnikem Penguin, jak má učinit v souladu se svými závazky, ukončí podnik Penguin své smlouvy s podnikem Apple nejpozději do čtrnácti dnů od data přijetí rozhodnutí Komise, kterým se závazky prohlašují za závazné.
- (19) Podnik Penguin nabídne všem maloobchodníkům kromě podniku Apple příležitost ukončit veškeré smlouvy o obchodním zastoupení, které se týkají prodeje elektronických knih a které i) daného maloobchodníka omezují či mu brání v tom, aby určoval, měnil či snižoval maloobchodní ceny nebo nabízel jiné druhy propagačních akcí, nebo ii) obsahují cenovou doložku nejvyšších výhod ohledně cen dle definice v závazcích podniku Penguin. Pokud se maloobchodník rozhodne této příležitosti k ukončení smlouvy nevyužít, ukončí smlouvu v souladu s jejími podmínkami podnik Penguin.
- (20) Podnik Penguin se zavazuje, že po dobu dvou let (tzv. „období cooling-off“) nebude maloobchodníky s elektronickými knihami omezovat ani jim bránit v tom, aby určovali, měnili či snižovali maloobchodní ceny elektronických knih, ani tyto maloobchodníky omezovat ani jim bránit v tom, aby nabízeli slevy či jiné druhy propagačních akcí. Jestliže podnik Penguin po ukončení výše uvedených smluv uzavře smlouvu o obchodním zastoupení s maloobchodníkem s elektronickými knihami, bude mít tento maloobchodník po dobu dvou let možnost snižovat maloobchodní ceny elektronických knih o částku, jež se v souhrnu rovná celkové částce provize vyplacené maloobchodníkovi vydavatelstvím za dobu alespoň jednoho roku v souvislosti s prodejem elektronických knih tohoto vydavatelství spotřebitelům, nebo vynaložit tuto částku na jakékoli jiné druhy propagačních akcí.
- (21) Po dobu pěti neuzavře podnik Penguin žádnou smlouvu o prodeji elektronických knih v EHP, která by obsahovala jakýkoli typ doložky nejvyšších výhod uvedené v závazcích podniku Penguin (doložky nejvyšších výhod týkající se maloobchodní ceny, velkoobchodní ceny a provize / podílu na tržbách).
- (22) V rámci tržního testu obdržela Komise jedno vyjádření.
- (23) Uvedené vyjádření se týkalo úvah, které nesouvisí s výhradami ohledně hospodářské soutěže vyjádřenými v předběžném posouzení; zejména se týkalo používání různých formátů souborů a správy digitálních práv (DRM), pomocí níž lze umožnit čtení některých souborů elektronických knih pouze na konkrétních typech čteček, a silného postavení podniku Amazon na trhu v EHP.

5. POSOUZENÍ A PŘIMĚŘENOST ZÁVAZKŮ

- (24) Komise ve svém předběžném posouzení vyjádřila předběžné stanovisko, že případné jednání pěti vydavatelství a podniku Apple ve vzájemné shodě mělo za cíl znemožnit, omezit či narušit hospodářskou soutěž v EHP.
- (25) Komise ve svém rozhodnutí ze dne 12. prosince 2012 zastává stanovisko, že je třeba v zásadě znovu nastolit podmínky hospodářské soutěže, jež v EHP existovaly před případným jednáním ve vzájemné shodě (znovunastolení soutěžní situace – „competitive reset“).
- (26) Všechna čtyři vydavatelství a podnik Apple nabídly závazky, které by tuto původní soutěžní situaci znovu nastolily tím, že by došlo k ukončení příslušných smluv o obchodním zastoupení a podniky by souhlasily s určitými omezeními při opětovném vyjednávání svých obchodních podmínek pro prodej elektronických knih. Uvedená omezení zahrnovala „období cooling-off“ a zákaz doložek nejvyšších výhod ohledně cen, pokud jde o čtyři vydavatelství, a zákaz doložek nejvyšších výhod ohledně maloobchodních cen, pokud jde o podnik Apple.
- (27) Komise měla za to, že závazky, které nabídla jednotlivá čtyři vydavatelství a podnik Apple, by v EHP po dostatečně dlouhé období společně vytvářely podmínky pro znovunastolení soutěžní situace. Výsledkem závazků by byla dostatečná nejistota o budoucích záměrech vydavatelství a maloobchodníků, pokud jde o výběr obchodních modelů (tedy modelu velkoobchodního, obchodního zastoupení či zcela nového) a o podmínky stanovování cen v rámci daného modelu. Rovněž by omezily motivaci všech čtyř vydavatelství a podniku Apple znovu sjednat dohody ohledně elektronických knih se stejnými hlavními podmínkami.
- (28) Závazky podniku Penguin přispějí ke znovunastolení soutěžní situace, k němuž dochází na základě rozhodnutí ze dne 12. prosince 2012.
- (29) Za prvé, závazky podniku Penguin povedou k ukončení příslušných smluv o obchodním zastoupení s maloobchodníky (vedle smluv o obchodním zastoupení s podnikem Apple, které musí být ukončeny v souladu se závazky, jež byly pro podnik Apple prohlášeny za závazné rozhodnutím ze dne 12. prosince 2012).
- (30) Za druhé, podle závazků podniku Penguin se nyní na všechny tituly elektronických knih nabízené podnikem Apple a jinými maloobchodníky bude vztahovat „období cooling-off“.
- (31) Za třetí, podle závazků podniku Penguin se na všechny nově sjednávané smlouvy mezi podnikem Penguin a maloobchodníky bude (vedle zákazu doložek nejvyšších výhod ohledně maloobchodních cen platného pro všechny nově sjednané smlouvy mezi podniky Penguin a Apple, jak stanoví závazky, jež byly pro podnik Apple prohlášeny za závazné rozhodnutím ze dne 12. prosince 2012) vztahovat zákaz doložek nejvyšších výhod ohledně cen.

- (32) Komise se domnívá, že závazky nabídnuté podnikem Penguin, s ohledem na závazky čtyř vydavatelství a podniku Apple, jež byly prohlášeny za závazné rozhodnutím ze dne 12. prosince 2012, budou jako celek po dostatečně dlouhou dobu dále přispívat k vytváření podmínek pro znovunastolení soutěžní situace.
- (33) Závěrem vyjadřuje Komise stanovisko, že závazky nabídnuté podnikem Penguin, jsou (svým rozsahem i dobou trvání) přiměřené k tomu, aby odstranily výhrady, jež Komise vyjádřila ve svém předběžném posouzení. Podnik Penguin navíc nenabídl méně přísné závazky, jež by tyto výhrady řešily stejně přiměřeně.
- (34) Komise přihlédla k zájmům třetích stran, včetně stran, jež reagovaly v rámci tržního testu.

6. ZÁVĚR

- (35) Tímto rozhodnutím se závazky prohlašují pro podnik Penguin za závazné, a to po dobu pěti let ode dne oznámení tohoto rozhodnutí, s výjimkou „období cooling-off“, které je závazné po dobu dvou let ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.
-